

949

פרוטוקול 2/ב

מישיבת ועדת העבודה

ביום ב', י' בחשוון תשי"ז - 15.10.56 בשעה 11.00

ג ו כ ח י ם :

חברי הועדה:

- ע. גוברין - יו"ר
- י. בן-אהרן
- ה. ברגר
- ב. הרמל
- א. כהן
- ח. טננברג-כהן
- י. ריפתין

מוזמנים:

- מר בר-ניב - מטעם משרד העבודה
- מר ורטהיים - מטעם משרד העבודה
- מר גיל - מטעם משרד העבודה

סדר-היום:

חוק יישוב סכסוכי עבודה תש"ז-1956

ה י ו ך ע . ג ו ב ר י ן :

אני פותח את הישיבה.

אני מציע לעבור סעיף טעיף, ובסעיפים שיהיו חילוקי דעות - נדון לאחר מכן.

סעיף 8
=====

מר בר-ניב:

סעיף זה מועתק מלה מלה מפקודת ועדות החקירה, מפקודת החיילים המשוחררים ומכל שאר החוקים העוסקים בכך. ההבדל הוא בקנס הסוטל. בחוק ועדת החקירה משנת 1931 היה הקנס עשר לירות, ואילו היום נדרר שהקנס צריך להיות גדול מזה.

י. ריפתין:

כאן מדובר על החובה למסור מסמכים. יש מסמכים סודיים, והאם לא צריך להגביל איפוא חובה זו?

מר בר-ניב:

קיים חוק הסודות הרשמיים וחוק העדות החל גם על ענין זה.

י. בן-אהרן:

איני מבין את הנוסח הדרקוני הזה, ואגלה בזאת את בורותי. איני מבין למה ולשם מה יש להבהיל את האנשים ולהביאם לכך שיתחמקו. תיווך אינו כענינים פליליים, ואין להטיל חרמות כה קשים. זה מוגזם ומיותר.

אבקש שהות לחשוב בענין ולהיוועץ עם חברי. לי נדמה שהדבר אינו במקומו. בל נסתום על ידי כך פיות של אנשים שיחששו שאפשר יהיה להביאם לדין על עדות שקר בכל מקרה ומקרה.

היו"ר ע. גוברין: ועדת העבודה נתקלה לא אחת בבעיה זו, ולאחר ההסבר שקיבלה איני זוכר כל חילוקי דעות בנידון. נכון שבקריאה ראשונה מעורר הדבר רושם מוזר, אולם לא אחרי בדיקה העניין לעמקו. זכורני הבוררות הגדולה ביותר שהיתה בארץ בינינו לבין חברת "פרדס" על 9000 לירות ישראליות. הבורר קיבל תלום משני הצדדים. חברת "פרדס" הודיעה כי כל עובד ועובד ידע כי לא מגיעים לו פיצויים מאותה שנה, והוחלט לאור הצעתו של היועץ המשפטי של ההסתדרות לדרוש מיו"ר ועדת הבקרת של חברת "פרדס" לתת שבועה. הלז סרב להישבע, אך לאחר שלחצו עליו הכחיש את טענת חברת "פרדס".

על כן יש לחייב במקרה של סכסוכי עבודה להעיד בשבועה או בהן צדק.

מר בר-ניב: הסכסוכים הניתנות למתווך אינן רבות, מולם רוצה אני להקריא לכם קטע מהדו"ח של מרגון העבודה הבינלאומי: "בוסף למנגנון התיווך הרגיל בקבע שיימסרו העניינים לוועדת חקירה על מנת שאפשר יהיה לדעת באופן בלתי משוחד ובלתי תלוי את העובדות בעניין". בעולם כולו יודעים שאת האמת סוכרחים לתבוע.

יש להבחין בין עדות לבין טענות. פה מדובר על עדות, הורה אומדן עובדות. ואם חושש אדם מלהעיד בענייני תגובות הרי לא כן במקרים כאלה.

י. ריפתין: גם במקרים כאלה חוששים האנשים להעיד. אם תדרוש מאחד הפקידים במוסד להעיד נגד ההנהלה הוא עלול לחשוש שיפטר והו מעבודתו במפעל.

מר בר-ניב: להיפך, במקרה שהוא יהיה חייב להעיד לא יעשו לו מאומה. לא כן במקרה שיבוא להעיד סרצונו החופשי.

ב"צ הרמל: אני סוכרח להסתייג מטעייף זה הנותן סמכויות כה רחבות למתווך, כל זמן שלא ברור מי יהיו המתווכים. אילו היינו קובעים שהמתווכים יכולים להיות רק אלה שיש להם הכשרה משפטית, כמו: שופטים או שופטים בדימוס כנהוג בארצות אחרות - הייתי מקבל מולי את הדבר, מולם כל עוד לא הוגדרה הכשרתם של המתווכים איני מוכן לקבל את ההצעה.

א. כהן: אני מבין את טענותיו של חבר הכנסת בן-אהרן, מולם תמיד נוהגים לנו לתת סמכויות לשלטונות תוך תקווה שהם לא ינצלו אותם לרעה. מולם אם יש פגמים בחוק שאנו מחוקקים הריהו מנוצל על ידי פושעים ועבריינים הרוצים לחבל בפעולות השלטון.

מולם אם מבין אני את חששותיו של חבר הכנסת בן-אהרן, הרי איני מבין את נימוקיו של ד"ר הרמל שדורש תמיד חוק בדבר תיווך חובה. אם לא מחוקקים חוק על תיווך חובה האין צורך מפילו במעייף כזה? גם אנגליה הפרלמנטרית משתמשת בסמכויות של ועדות חקירה, ואין אנו יודעים על מקרים של שימוש לרעה.

אני תומך בהצעה.

ח. סגורי-כהן:

הטלת סנקציות של עדות ומסירת מסמכים עלולה להכביד, ואם זה נעשה אך ורק מתוך רצון טוב

הרי זה מיותר.

היו"ר ע. גוברין:

לדברי חבר הכנסת הרמל. אני מבין שהוא רוצה באדם שיהיה בעל ידיעות משפטיות. מולם אין לזה כל שייכות לענין. אני מכיר משפטנים בעלים שאינם מתאימים להיות מתווכים, מולם על כך עוד נשוב לדון.

אני מבין את אלה הטוענים ודורשים בוררות חובה ותיווך חובה, שחושבים שאם אין תיווך חובה סן הדין שלא יהיה ככלל שום תיווך. אני מבקש את חבר הכנסת סגורי-כהן לעיין עוד הפעם בתיזה שלו. לדעתי היא עומדת לא רק בסתירה לרוח החוק אלא גם למה שהוא וחבריו לסיעה טוענים.

ההצעה לדחות את ההחלטה בסעיף זה - נתקבלה.

ס ע י פ 7
=====

מר בר-ניב:

בסיום הישיבה הקודמת נתבקשתי להמציא אינפורמציה בשאלה שהתעוררה בסעיף 7 (4).

החומר שבידי זהה עם מה שדובר עכשיו בסעיף 8. אקרא קטע מהדו"ח של מרגון העבודה הבינלאומי בו נאמר: "על סנת שוכנות התיווך תוכל ליצור העה מובייקטיבית לגבי הסכסוך, ניתנת לה הסמכות לפי החוק להזמין עדים, לערוך חקירות במקום, לדרוש ולחקור מסמכים של בותני עבודה ולדרוש את הפנקסים והמסמכים של המעביד או כל מסמך אחר הדרוש לשם בחינת העובדות ושקילתן".

נשאלתי על המצב בארצות אחרות. בדקתי את החוק של קנדה משנת 1948 סעיף 33, החוק של הודו משנת 1947 סעיף 11 והחוק של שווייץ משנת 1949 סעיף 3, ובכל אלה קיימת הסמכות לבדוק את כל המסמכים.

א. כהן:

האם אין מידה של "מיותר" בסעיף 7 (4) לנכוח סעיף 8 כולו?

מר בר-ניב:

בסעיף 7 (4) נאמר, במידה שזה דרוש לבדיקת העובדות הקשורות בסכסוך.

א. כהן:

בעלי התעשייה התנגדו לסעיף זה. אני חושב שטוב היה אם נכתוב ש"יבוא המנהל הכללי ויגיש את המאזנים" ולא להיפך.

מר בר-ניב:

סעיף 7 בותן דירקטיבה לטחווך איך לפעול, מולם אין הוא בותן לו טמנות. על סן זה בקרב פעולות המתווך מבחינת הסכסוך.

היו"ר ע. גוברין:

אני מבין שעמדתך בענין זה היא מעשית ולא פרינציפיונית. עלולים להיות שורה של מצבים שיטעו את המתווך פעם לרעת המפעל ופעם לרעת הפועלים. אם אין מרגים לו את הספרים ואין הוא יכול לחקור את המצב הכלכלי - הוא עלול לטעות, ואינו יכול להיות בטוח שפסק-דינו הוא נכון.

סעיף 9
=====

נתקבל

סעיף 10
=====

נתקבל.

סעיף 11
=====

בסעיף 11 (2) אני מציע שהדו"ח יפורסם גם לפי בקשת צד אחד בלבד.

ב"צ הראל:

היו"ר ע. גוברין:
לדעתי זה עלול בסופו של דבר ללא כוונה להיות לרעת הצדדים. אם אנו רוצים שהצדדים יהיו גלויים עם הבורר - נדמה לי שאי אפשר לקבל את הצעתך. אם אפרסם את תוצאות התיווך, שצד אחד הסכים למשל לוותר על חצי שנה משכורת רטרואקטיבית ואילו הצד השני הסכים לויתור אחר, נדמה לי שנכשיר את הענין לסכסוך מראש אם בסופו של דבר לא תצא הפטרה.

ההחלטה לדחות את ההחלטה בסעיף זה לעיון מחדש - נתקבל ה.

סעיף 12
=====

מה דין אם מתווך הציע לצדדים חידוש התיווך, וצד אחד הסכים ואילו השני לא

א. כהן:

נקט עמדה?

מר בר-ניב:
יש הבדל בין התיווך הראשון לבין התיווך המחודש. אחד הדברים המרתיעים סכסוכי עבודה מתיווכים הוא הזמן שהדבר לוקח. המתווך מקבל לאחר שבועים את הדו"ח ורואה אם הנקודה הבלתי מוסכמת היא עקרונית או לא. אם איננה עקרונית הוא יכול לפנות לצדדים ולשגלם אם הם מעוניינים לחדש את התיווך. אם מחליטים הצדדים על חידוש התיווך הרי שאין כל מניעה, ואם לא - סימן שאין הם מסכימים לוותר על עמדתם ואין טעם לחדש את התיווך.

סעיף 12 - נתקבל.

סעיף 14
=====

נתקבל.

אנו עוברים לפרק הבא: בודרות.

היו"ר ע. גוברין:

אני מציע לטחוק את כל הפרק הזה ולהסתפק לפי שעה בחוק התיווך.

י. היפתיו:

סעיף 15

=====

למה עלינו לגלוש לדברים שנעשו לא כחוק,
עליהם מדובר בסעיף (2)?

י. בן-אהרן:

היות והתעוררה שאלה לגבי טעיף 15 (2)
נקבל את הסעיף פרט ל-15(2).

היו"ר ע. גוברין:

סעיף 15 פרט ל(2) - בתקבל.

סעיפים 16, 17 ו-18

=====

רק בהסכמת שני הצדדים יכול לפעול בדרך
יחיד.

מר בר-ניב:

בתקבל.

סעיף 19

=====

אני מציע לקבוע כי בחוזה הכשרה מספטיה
של יו"ר ועדת הבוררים.

ב"צ הראל:

אני מסכים שנדון על בעיית ההכשרה של
הבוררים יחד, ולא נדון על כך בכל סעיף

היו"ר ע. גוברין:

בנפרד.

טוב.

ב"צ הראל:

הסתדרות העובדים מציע בסעיף זה לכתוב
"שהוגשו לשרת העבודה..." במקום הסלים
שנערכו על ידי שרת העבודה לאחר התייעצות בארגון העובדים".

מר גיל:

ההסתדרות מבקשת שהוסיפה תיערך על-ידה,
והיא שתגיש את הרישום לשרת העבודה.

מר בר-ניב:

יש להבחין בין הרכבה הקונקרטי של
בוררות מסויימת לבין הפנלים, בענין הפנלים אני מתייעץ עם התאחדות
בעלי התעסיה, עם ההסתדרות הלאומית, עם ההסתדרות העובדים. ואילו
בשאלה הקונקרטיית אתייעץ אם ההסתדרות במידה והדבר נוגע לה, עם
התאחדות בעלי התעסיה במידה והדבר נוגע לה.

סעיף 20, 21

=====

בתקבל.

סעיף 22

=====

בענין זה טוענת ההסתדרות העובדים
ומבקשת להוסיף את הסלים "ובלבד שהפסק
יינתן תוך חודש ימים לכל הטאוחר".

מר גיל:

מר בר-ניב:

בועדה הטייעצת התלבטנו כשהלה זר. יש פנים לכאן ולכאן. בחוק הבוררות הקיים היה כתוב שכל פסק דין בוררים חייב להינתן תוך ילשה חדשים מלא אם האריך הבורר את התקופה. צריך שבורר לא יהיה סוגבל בתקופה, אם כי אני מבין את רצונה של ההסתדרות להגביל את הדבר בחוק. נדמה לי כי הטובה שצריכה לצמוח מזה תהיה אצא לרעה. הבורר יחפז בעבודתו. נכון שאנו רוצים למנוע סחבת, ועל כן אנו אומרים שאפשר לקיים ישיבה בעדרו של בורר אחד.

סעיף 22 - נתקבל.

ס ע י ף 23
=====

ח. סגורי-כהן:

אני רושם לי זכות הסתייגות בסעיף זה.

ב"צ הרמל:

גם אני.

סעיפים 24 ו-25
=====

נתקבלו.

ס ע י ף 26
=====

י. ריפתין:

אם יש בורר אחד מטעם ההסתדרות בעלי תעשייה ואחד מטעם ההסתדרות העובדים, ייתכן והעדרו של אחד מהם עלול להימנע על מהלך העניין? אולי כדאי איפוא ללכת בדרך אחרת?

מר בר-ניב:

יתכן ובורר אחד מעוניין שתוך תכטיס להופיע רק אחת לשלש ישיבות. אם הוא חולה - הרי לא יקיימו ישיבה, מולט אם הוא מעוניין בסחבת - יקיימוה.

י. ריפתין:

אני רוצה לעיין בנקודה זו.

היו"ר ע. גוברין:

טוב. לא נחליט על כך היום.

סעיפים 27 ו-28
=====

נתקבלו.

ס ע י ף 29
=====

ב"צ הרמל:

נדמה לי שהסעיף הזה אינו בסדר. אני מבקש רשות לעיין בזה מחדש.

ס ע י ף 30
=====

נתקבלו.

סעיף 31
=====

ההסתדרות ביקשה למחוק את סעיף (ג).

מר גיל:

נרון בענין ונדחה את ההחלטה בסעיף 31(ג).

היו"ר ע. גוברין:

סעיף 31 פרט ל (ג) - בתקבל.

סעיף 32
=====

התאחדות בעלי התעשייה דורשת למחוק סעיף זה.

מר בר-ניב:

נדחה בענין זה את ההחלטה.

היו"ר ע. גוברין:

סעיף 33
=====

התאחדות בעלי התעשייה דורשת אפשרות של ערעור על פסק דין של בוררים.

מר בר-ניב:

נשאיר זאת לעיון.

היו"ר ע. גוברין:

סעיפים 34, 35, 36
=====

נ ת ק ב ל ו .

סעיף 37
=====

להתאחדות בעלי התעשייה הסתייגות בענין זה.

מר בר-ניב:

נשאיר זאת לעיון.

היו"ר ע. גוברין:

אני נוכל את הישיבה.

הישיבה ננעלה בשעה 12.30